

**TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

LENKA MIKEŠOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

TEXTILNÍ DOPLŇKY

TEXTILE ACCESSORIES

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lenka Mikešová
Osobní číslo: T09000529
Studijní program: B3107 Textil
Studijní obor: Textilní a oděvní návrhářství
Název tématu: Textilní doplňky
Zadávající katedra: Katedra designu

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- 1) Inspirace uměleckými směry 20. století.
- 2) Výtvarné zpracování inspiračních zdrojů.
- 3) Materiálové a stříhové zkoušky.
- 4) Vlastní realizace textilních doplňků.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 25

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Gantefuhrer-Trierová, A.: Kubismus, Nakladatelství Slovart, 2005

Bláha,J.;Slavík,J.: Průvodce výtvarným uměním V., Nakladatelství Práce, 1997

Lynton,L.: Umění 19. a 20. století, Nakladatelství Artia, 1981

Martinová,S.: Futurismus, Nakladatelství Slovart, 2007

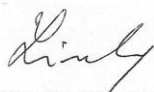
Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. A. Jitka Huňková

Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: 4. října 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 9. května 2012

prof. RNDr. Aleš Linka, CSc.

děkan

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Jihlavě dne 26. března 2012

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Datum 9.5. 2012

Podpis

Lenka Mucková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce Mgr.A. Jitce Huňkové za cenné rady při konzultacích, rodině a všem přátelům kteří se podílely na této práci ať už radou či osobním názorem, pomocí při přípravě, výrobě či focení.

V Jihlavě dne 25. 4. 2012

Lenka Mikešová

Anotace

Vypracování bakalářské práce je doplněno o skicy, konstrukční návrhy, fotografie a vzorky použitého materiálu pro výrobu dvou interiérových relaxačních objektů. Jsou zde inspirační zdroje, které ovlivnily výtvarný vývoj práce. Hlavním prvkem celé práce je linie, inspirovaná symbolem jin-jang, který z určitého úhlu pohledu vybízí k pocitu vzájemné blízkosti, důvěry a harmonie dvou osob nebo předmětů. Práce předkládá způsob individuálního použití a variability pohodlných sedavých či lehavých poloh pro každého člověka.

Klíčová slova

Pohodlí, relaxace, křeslo, historie nábytku.

Abstract

The theses is attached with number of sketches, construction drafts, photographs and samples of material, used for the production of two interior relaxation objects. There are sources of inspiration that influenced the creative part of the development of this work. The main component is a line, inspired by the yin-yang symbol, that from certain point of view encourages a sense of closeness, trust, and harmony of two persons or objects. The theses presents individual methods of usage and variability of comfortable sedentary or recumbent positions for each person.

Keywords

Comfort, relaxation, easy chair, history of furniture.

1 Obsah

1 Obsah	6
2 Úvod	7
3 Inspirace	8
3.1 Historie nábytku	8
3.1.1 Jednotlivá období.....	8
3.1.2 Průmyslová revoluce.....	11
3.1.3 Materiály k výrobě.....	12
3.2 Žena a muž	16
3.2.1 Harmonie.....	17
4 Výtvarný vývoj sedáků	18
4.1 Tvar sedáků	18
4.2 Vzhled	19
4.3 Komponenty pro spojení	20
5 Materiál	22
5.1 Potahová textilie	22
5.2 Výstuhová textilie	23
5.3 Vnitřní výplň	23
5.4 Niklové doplňky	24
6 Realizace interiérových relaxačních objektů	25
6.1 Konstrukční řešení	25
6.1.1 Dámské křeslo.....	26
6.1.2 Pánské křeslo.....	27
6.2 Aplikace výšivky	28
6.3 Realizace přídavných kapes	29
7 Závěr	31
8 Seznam citací	32
9 Použitá literatura	33
10 Přílohy	34
I. Seznam obrázků.....	34
II. Seznam zkratk a použitých symbolů.....	34
III. Vzorky textilního materiálu.....	35
VI. Fotodokumentace.....	36

2 Úvod

V dnešní době uspěchaného světa si každý z nás potřebuje zpříjemnit den alespoň chvilkou relaxace a klidu. Pro tyto chvíle však potřebuje vhodné místo nebo objekt k lenošení. Z tohoto důvodu jsem se ve své bakalářské práci zaměřila na vytvoření interiérových relaxačních objektů. Proč odpočívat sám, když je to možné i ve dvou.

Hlavní myšlenkou bylo vytvořit křeslo, které bude mít možnost opěry hlavy a rukou. Dále by nemělo člověku určovat jak má sedět, mělo by na něm být vhodné číst knížku i odpočívat vleže. Další myšlenkou byla možnost odpočinku ve dvou a zároveň každý zvlášť, zády nebo čelem k sobě. Těmto požadavkům se muselo přizpůsobit tvarosloví i velikost křesel. Křeslo pro muže musí být větší, aby se muži umožnila poloha v leže. Ženy jsou drobnějšího vzrůstu, a proto byla volena velikost menší. Další vzešlá myšlenka pro zvýšení pohodlí byla mít všechny potřebné věci nablízku, proto byly navrženy kapsy, které nahrazují funkci odkládacího stolečku.

Inspirací bylo prostudování historie sedacího nábytku napříč staletími. Od prvních zmínek z doby kamenné, postupně po moderní design nábytku 20. století. Průběhem let se k výrobě nábytku používaly různé techniky, materiály a výplně. Nejčastějším materiálem bylo a stále je dřevo, které se pro větší komfort obšívalo polštáři plněnými materiály jako peří, vata, vlna, srst zvířat, syntetická rouna atd.

Dnes často využívanou variantou jsou polystyrénové kuličky, které byly zvoleny i pro výrobu těchto objektů. Použití kuličkové výplně má hned několik výhod, a proto se používají k výrobě nejrozličnějších sedáků, pytlů a polštářů pro děti, dospělé a domácí mazlíčky. Jsou velmi lehké na přenášení, tvarem se přizpůsobí potřebám uživatele, udržují teplo, jsou zdravotně nezávadné a bez chemického čištění a jiných úprav, vhodné pro děti a alergiky.

Dalším inspiračním zdrojem je žena a muž, pro které jsou odpočívadla vytvořena. Jsou určena pro relaxaci, chvíle pohody, odpočinku nebo i místem k řešení různých životních situací. Vždyť právě spokojený vztah se vždy zakládá na vzájemné důvěře, harmonii a hlavně na komunikaci. Podle čínské filozofie můžeme vztahy mezi mužem a ženou přirovnat ke konceptu jin-jang. Jsou to dvě navzájem doplňující se síly, přičemž jedna nemůže existovat bez druhé a naopak. Podobně jako žena a muž, světlo a tma nebo den a noc. Z této inspirace vychází hlavní linie tvarosloví křesel a vzájemná harmonie tvaru. Studii inspiračních zdrojů bude dosaženo návrhu, a poté výroby dvou interiérových objektů, které budou odpočinkovým místem pro muže a ženu, místem klidu, relaxace a upřímnosti.

3 Inspirace

3.1 Historie nábytku

Křesla a nábytek všeobecně mají velmi dlouhou historii, která sahá až do dávných dob primitivního umění doby kamenné. Výroba se postupem času měnila materiálem, tvary i účelem použití. Prvotní účel nábytku byl samozřejmě užitný a bylo tedy jedno jak vypadal, hlavní bylo, že sloužil ke svému účelu. Postupem času se stalo důležitějším, aby byla křesla pohodlná a přizpůsobila se potřebám a tvarům lidského těla, postupně se kladl větší nárok na vzhled a provedení.

Vždyť právě nábytek je objekt, se kterým se setkáváme denně, který nám slouží ve dne i v noci a vytváří pocit pohody a útulnost našeho domova. Proto také chceme, aby vyhovoval různým požadavkům, které jsou pro každého z nás individuální. Obklopujeme se věcmi, které nám osobně vyhovují ať už barevností, tvarem, materiálem, využitím, praktičností nebo designem.

3.1.1 Jednotlivá období

Ze starověku se žádné konkrétní tvary nábytku nedochovaly, ale důkazy o jejich existenci se dochovaly na reliéfech a hliněných deskách. Chudina nábytek nevlastnila, jedli v sedě nebo vleže na zemi. Nábytek vlastnila pouze vysoko postavená společnost. Nábytek byl vyráběn ze dřeva, a to především z cedru a ebenu, které se muselo dovážet z Indie a Libanonu, a bylo proto velmi drahé a vzácné. Nábytek byl zdoben řezbou a to hlavně v nosných částech, používali zvířecí symboly a symboly síly a moci. Křesla byla různě oplétána, obšívána a vycpávána polštáři. Polštáře byly vyráběny z kůže nebo tkanin, které byly zdobené vyšíváním, řasením, trásněmi apod. Pro větší pohodlí se polštáře plnily peřím, žíněmi a rostlinnými náhražkami.

S příchodem středověku bylo nábytkové umění na nějakou dobu zapomenuto, důvodem byly neustále boje a hlavně chudoba obyvatelstva. Až s příchodem románské kultury v 11.století se začínají objevovat nejrůznější kusy nábytku. Byly to hlavně lavice, těžká křesla, postele, truhly apod. Rozhodně tento nábytek nemůžeme srovnávat s dnešní podobou, většinou to totiž byly jen ztlučené holé desky na čtyřech nohách bez zdobení. Majetnější vrstva používala pro zvýšení pohodlí volně ložené polštáře vyráběné z kůže a tkanin. Až v pozdním období gotiky došlo k hospodářsko sociálnímu rozmachu, který způsobil i potřebu lepšího bydlení a estetiky. Nábytek se zkvalitnil a různě zdobil. Gotika také přinesla truhlové lavice většinou zdobené řezbou, křesla

s vysokým opěradlem a bohatě zdobené baldachýny. V čalounictví se používaly polštáře, prýmký a látkové ozdoby. Potahy byly šité z kůže, tkanin, sametu a brokátu. Brokát byl zdoben výšivkami nejrůznějších motivů z přírody, jako třeba větvičky, květy lilie, geometrické ornamenty. Tkaniny byly zdobené vzorováním a velmi oblíbené bylo dělení na kosočtverce.

Novověk je v historii nábytku považován za velmi plodné období. Začíná se vyrábět kvalitní čalouněný sedací nábytek různých forem. Křesla se vyrábí s opěradly i bez opěradel, sedačky se potahují kůží a různými textilními materiály. Všechny dřevěné části se schovávají za pokrývky, potahy a polštáře.

S příchodem baroka vzniká velký monumentální styl nábytku. Nábytkářství nyní patří k uznávanému umění oceňované jako třeba malířství. Začínají se vyrábět monstrózní sedací soupravy o několika kusech, které mají hlavně reprezentativní účel a umísťují se do předsálí velkých domů. Křesla mají vysoká opěradla, u kterých platí čím vyšší opěradlo, tím vznešenější a bohatší majitel. K čalounění se používá samet a hedvábí s nejrůznějšími ornamentálními vzory. Polštáře se napevno připevňují hřebíky s velkou hlavičkou, které zároveň slouží i jako zdobný prvek.

Až s příchodem rokoka neboli pozdního baroka se nábytek přibližuje měřítku i potřebám člověka. Postupně se rozvíjí lehký půvabný styl nábytku. Nábytek také přestává mít své stálé místo v místnosti, ale díky lehkosti je ho možné přemisťovat dle momentální potřeby. Důležitým faktorem je také nově výroba křesel k určitému účelu. Vznikají speciální křesla pro ženy, které nosí v té době krinolínu, křesla k úpravě účesů, křesla k psacímu stolu, denní lehátka a různá odpočívadla. Využívá se odkrytých dřevěných konstrukcí, které jsou zprohýbané tak, aby vyhovovaly nárokům lidského těla. Rokoko je označováno za dekorativní styl, který se svou zdobností projevuje i na konstrukci a čalounění. Potahy jsou šité z různých textilních materiálů, které jsou pokryty drobnými ornamenty přírodních motivů, hlavně popínavých rostlin a kudrlinek.

Klasicismus nachází inspiraci hlavně ve starověkých vzorech, v antice a Egyptě. Klasicismus se řídí pravidelností, uceleností a řádem. Nábytek má jednoduchou formu a drží se štíhlé a přímé linie. Ke zdobení se často používá technika intarzie, bronzové a zlacené kování a hladké ornamentální vzory vyřezané do dřeva. Křesla bývají čalouněná hranatými polštáři, čalouní se sedáky, opěradla, ale i opěrky na ruce. Používají se drobně vzorované textilní materiály nebo proužky.

Nábytek empíru má jednoduché, přímé a štíhlé linie. Vyznačuje se dokonalým řemeslným zpracováním. Základními znaky empíru jsou symetrie, účelnost a zdobnost. Je inspirován Egyptem a orientálními prvky. K výrobě se používá dřevo z ebenu a mahagonu. V levnějších variantách dřevo z ořechu, třešně a černě mořené hrušně. Zdobí se intarzií, bronzovým nebo zlaceným kováním a ornamentální řezbou. Často se

setkáme i s lakováním na černo a vyřezáním nohou do tvaru zvířecích končetin a pazourů.

Dalším nábytkářským stylem je období biedermeieru, který se vyznačuje jednoduchou linií, vyhovující linii lidského těla. Ke zdobení používá hlavně hladké dřevěné plochy, zdobené dýhovými obrazci z třešně, ořechu a jabloně. Důležitým nábytkářským prvkem se stalo v biedermeieru sofa, zpočátku zdobené volutami a později masivními bočními opěry. Jedním z dalších období je historismus, kde vychází inspirace ze všech možných uměleckých slohů. Libovolně kombinovali prvky gotiky, renesance i baroka a vznikaly tak ornamenty, kterými byly zdobeny všechny možné předměty, které byly mnohdy až nevkusně překombinované. U secesního nábytku je hlavním znakem asymetrie a použití rovných linií doplněných o vzdušné tvary. Vznikají organické tvary, které vypadají jako přirozeně rostlé a živé. Inspirací jim byly tvarem elegantní živé i neživé prvky z přírody, jako jsou lekníny, kvetoucí třešně, ženské tělo, vážky apod.

Jedním z dalších nábytkářských slohů je kubismus, který je především českou záležitostí, a který se promítá do různých oblastí umění přes malířství, sochařství, architekturu až po design. Především design nábytku, který je stále velmi oblíbený a zabývá se jím mnoho dnešních designérů. Hlavními znaky jsou rohy, lomené plochy, krystalické tvary, často jednobarevnost a hlavně tvarová návaznost, používá se dýhování jednotlivých ploch (viz obr.1). Nahlíží a zobrazuje předměty z mnoha úhlů pohledu. Ze dřevěných materiálů se používá hlavně dub a dřevo v tmavém provedení, která se dobře kombinují se světlými potahy. Dále se používá dřevo buku, ořechu, modřínu, javoru a borovice. Ve dvacátých letech se také zrodil dekorační styl Art deco, který je inspirován znaky kubismu, futurismu a secese. Čerpá také inspiraci z umění afrických kmenů a starých egyptských civilizací. Návrháři používají pro své práce luxusní a drahé materiály, jako jsou exotická dřeva a perleť. V dalších letech vznikají různorodé kusy sedacího nábytku, vytvořené kombinací materiálů a tvarů. Návrháři experimentují s tvarem, nejrůznějšími materiály i výrobními postupy. Vznikají tak stále nové designové objekty s prvky nejrůznějších stylů.

Obrázek 1- Kubistická židle

3.1.2 Průmyslová revoluce

S příchodem průmyslové revoluce, která odstartovala vynálezem parního stroje Jamese Watta roku 1765, se radikálně změnily postupy výroby ve všech oborech, a tím byly ovlivněny i samotné výrobky a jejich kvalita.

„Ve čtyřech desetiletích mezi rokem 1850 a 1890 nebyla v Americe jen tak přijata žádná činnost každodenního života. Bezuzdná touha po vynálezech všechno přeformovala, a tak se vším ostatním doznal přeměny i nábytek. K tomu bylo zapotřebí vnímavé bezstarostnosti a odvahy dívat se novými, čerstvými očima. Obojí vytváří v každé době sílu země.“ [1]

Masovou výrobou nábytek přišel o originalitu a jakoukoliv uměleckou dekoraci a zdobnost, vyrábělo se levné a nekvalitní zboží, které se ale těšilo velkému zájmu chudších vrstev. Vzhledem k tomu, že zpočátku neměla díla žádnou konkurenci, nehrál jejich estetický vzhled žádnou roli, výhodou bylo levné a lehce dostupné zboží, které si nyní mohlo dovolit i méně zámožné obyvatelstvo. Toto zboží samozřejmě nevzbuzovalo zájem zámožných vrstev a zbohatlých podnikatelů, ti upřednostňovali kvalitní nábytek historizující formy. Začal se tak vyrábět moderní patentovaný nábytek, jako třeba otáčivé židle, polohovatelná křesla a prostorově nenáročný rozkládací nábytek. Prosté formy biedermajeru byly zavrhnuty a nahradil je historizující, ornamentální a dekorativní styl. Ten byl ale brzy napodoben a ve formě nekvalitních kopií rozšířen mezi nižší sociální vrstvy.

Technický pokrok s sebou vnesl do 19. století mnoho nových výrobních metod, používaných materiálů a tím větší nabídku předmětů. *„Londýnská výstava, která měla ukázat jako první svého druhu nové materiály a technické výrobky a měla se stát výrazem nového věku, zarážela nadměrnou rozmanitostí ornamentů, vzorů a citací historických slohů a byla ze všech stran kritizována. Dokonce i londýnský deník Times psal o prohřešcích proti dobrému vkusu.“ [2]*

Novinkou ve výrobě nábytku v 19. století byl důraz na pohodlí. Křesla byla bohatě polstrována a potahována textilním materiálem nebo kůží. Důležitým prvkem při výrobě nábytku bylo využití nového technického postupu, ohýbání dřevěných tyček do oblouků pomocí páry, které používal Michael Thonet. Jeho židle byla kombinací vkusu a průmyslové výroby, což bylo velmi vzácné a ojedinělé. Takto se o Thonetově židli vyjádřil slavný architekt, malíř a teoretik Le Corbusier: *„Ještě nikdy nebylo vytvořeno nic elegantnějšího, lépe koncipovaného, exaktněji provedeného a trvanlivějšího.“ [3]* Díky velkému úspěchu Thonet založil firmu, kterou později převzali jeho synové a po nějaké době založili svou první zmechanizovanou továrnu v Koryčanech na Moravě.

Koncem století se rozmohl odpor k průmyslové výrobě. V Londýně vzniklo pod vedením Viliama Morrisa hnutí „Arts and Crafts“, které protestovalo proti nahrazení člověka a ruční práce stroji a také proti masové výrobě. Protestovali proti dekorativnímu historismu a chtěli jen kvalitní design na vysoké estetické úrovni. Tento důvod dal vzniknout nábytku jednoduchých linií, vycházejících z lidových tradic. Hnutí příznivě ovlivnilo rozvoj uměleckých řemesel v Evropě a stalo se jedním z předchůdců secese.

Další reformní hnutí, které odmítalo historismus byla již výše zmíněná secese. Ta se snažila najít novou formu v liniích přírody. Vznikaly asymetrické tvary, které měly vypadat jako přirozeně rostlé. Používali organicky zaoblené linie, květy lilií a leknínů, ale i geometrické tvary. Křesla byla tvarově organická nebo geometrická, potahy používali jednobarevné z tkanin či kůže, nebo jen s drobným organickým vzorem. Secesní nábytek byl, ale pro svou originalitu a ruční zpracování velmi drahý a mohly si ho tudíž dopřát pouze majetní.

„Moderní design vznikl rozvíjením myšlenek designérů 19. století, zvláště reformátorů typu Williama Morrisa, který se pokoušel spojit teorii s praxí. Tento jeho pokus musel nutně ztroskotat, protože vyráběl řemeslným způsobem, ale jeho nové myšlenky měly velký vliv na vznik moderny. Moderní design si však musel počkat až do začátku 20. století.“ [4]

3.1.3 Materiály k výrobě

S příchodem 20.století přicházejí nové moderní materiály i technologie. Díky průmyslové výrobě z nábytku mizí veškeré dekorace a řezby, vytváří se rovné a jednoduché formy nábytku. Návrháři se nově zabývají designem celku, což znamená, že navrhují kompletně celý interiér včetně nábytku, nádobí a dekorací.

Dřevo je stále považováno za kvalitní surovinu, ale do výroby přichází i sklo, plasty a kovy. Jedním z nových materiálů je překližka se kterou experimentoval v oblasti tvarování dřeva Alvar Aalto, jeho práce byli velmi oblíbené a dobře se prodávaly. Překližka se měkčila párou a díky tomu bylo možné ji lehce tvarovat a prořezávat. Vznikaly i křesla z jednoho archu překližky. Raritou je nábytek ze skla, kterým se zabývala britská firma Osler, vyráběli nábytek z křišťálu hlavně tedy lustry, ale na objednávku i křesla, postele atd. Nábytek z křišťálu byl bohatě zdoben fasetováním a broušením. Firma Osler vyráběla především na objednávku pro hotely a movité zájemce.

Dalším materiálem pro výrobu sedadel se staly ocelové trubky a hliníkové pásy, které se ohýbaly do požadovaných tvarů. Výroba se ujala díky snadné údržbě, nízké

hmotnosti a hlavně kvůli možnosti vyrábět je průmyslově. Sedací část a opěrky se vyplétaly, nebo potahovaly textilií. Paradoxem je, že ve své době byla ocel dražší než dřevo a proto tento nábytek kupovali jen majetnější vrstvy. Výrobou se zabýval např. Mart Stam nebo Marcel Breuer. Oblibu návrhářů získal i rákos, kterým se vyplétaly opěry a sedáky. Byl oblíbený díky lehkosti a dekorativnímu efektu při proplétání. Značnou výhodou je také nízká cena, díky které je nábytek dostupnější. Nově se vyráběly židle z litého plastu, které mají největší výhodu v lehkosti a stohovatelnosti, díky tomu se bohatě rozšířily hlavně do restaurací a kaváren.

Oblibu získala i barevná nafukovací křesla z PVC, zvané Blow, která se stala ikonou 60. let. Vyráběla se křesla, která se stala oblíbená díky nové myšlence ve výrobě, byla jí variabilita posezení. Křeslo už neurčovalo uživateli jak má sedět a dovolovalo mu změnu polohy podle libosti. Slavným se stalo i křeslo Gerrita Rietvelda červená/modrá. Toto křeslo je vyrobeno z dřevěných geometrických tvarů a barevných bloků ve stylu De stijl, ale je vytvořeno hlavně pro vizuální efekt, pohodlí je zde vedlejší. Další novinkou byly tvarované židle ze skleněných vláken, která patří k prvním nečalouněným křeslům vůbec. Vyráběla se sériově a byla velmi oblíbená.

Jedním z předních experimentátorů 20. století byl také Shiro Kuramata, který v 80. letech používal materiály jako ražený plech a akrylové pryskyřice z nichž tvořil prostorově zajímavé a harmonické kusy nábytku. Významným dílem byla i židle z dílny Itala Alberta Meda, který pracoval s nejmodernějšími materiály. Navrhnul židli, která má plastové jádro a kostru z uhlíkových vláken, díky nimž je velmi lehká a trvanlivá. Zabýval se také výrobou nábytku z litého hliníku.

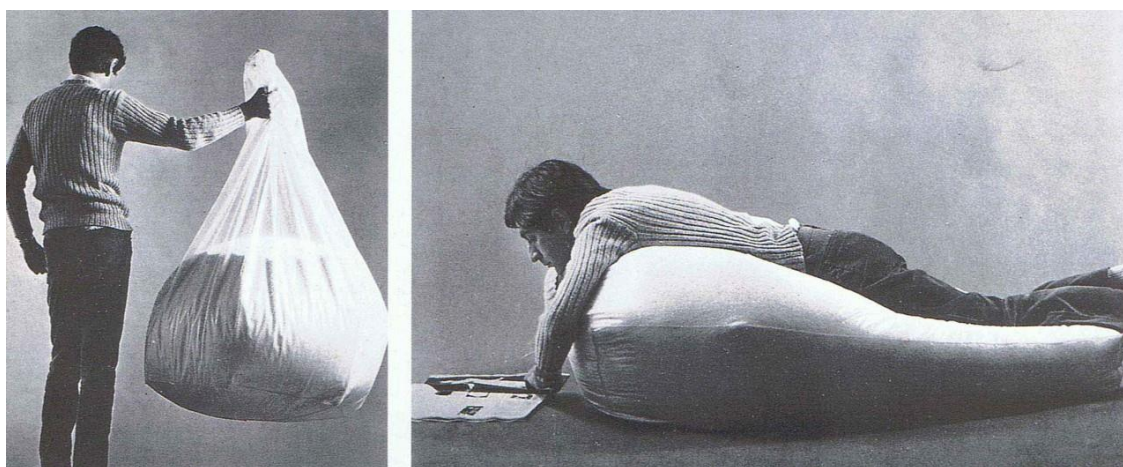
Dalším novým materiálem je pěnový polyuretan ze kterého tvořil křesla Gaetano Pesce. Pěna je stlačena a zatavena do folie z PVC, poté je vakuově uzavřená a díky tomu drží křeslo tvar. Jeho křesla jsou zajímavá velkými rozměry, výraznou barevností a organickými tvary. Zajímavostí na tomto křesle je i to, že při sejmutí svrchního obalu, který udržuje tvar pěny, křesla „ožívají“.

Zajímavým fenoménem šedesátých let, se stávají i předměty na jedno použití. Příkladem je třeba dětská puntíková židlička Spotty z papírové lepenky. Tato dětská židlička pochází z dílny návrháře Petera Murdocha. *„V 60. letech nacházeli inspiraci v tzv. nízkém umění všedního dne, zvláště v reklamě a obalech, komisech a televizi i američtí umělci jako Andy Warhol, Roy Lichtenstein a Clara Oldenburg. Nepřekvapuje proto, že pop se prosadil i v designu užitečných předmětů, protože návrháři hledali mladistvější, méně vážné přístupy k designu, než nabízel design padesátých let. Tehdy se objevil nový styl výrobků – plánované opotřebování – který měl povzbudit výrobu, pomohl však také k tomu, že se začala prosazovat spotřební*

filosofie – dnes použít, zítra zahodit – která charakterizuje průmyslovou výrobu 60. let.“ [5]

Dalším z novátorů je návrhář Marco Zanuso, který studoval možnost využití pěnového latexu. Dílo se dařilo a on později zřídil firmu, která se výrobou čalouněného nábytku z pěnového latexu zabývala.

V sedmdesátých letech také návrháři začali používat výplň z polystyrenových kuliček. Jejich předchůdce však pocházel již z dob dřívějších, pod názvem „bean bag“. Tento název napovídá, že je pytel inspirovaný náplní z luštěnin a obilí, které k odpočinku využívali dělníci v továrnách během pracovních přestávek. První sedací pytel jak ho známe dnes, se nazýval „Sacco“ a byl uveden na trh společností Zanotta, roku 1968 (viz obr.2).

Obrázek 2- Pytel „Sacco“ 1968

Vyráběly se sedací pytle plněné extrudovaným polystyrenem. Tyto pytle byly velmi rozšířené pro jejich pohodlí, polystyren byl měkký a tak i pohodlný. Díky kuličkové výplni se křesla tvarově přizpůsobila lidskému tělu.

I dnes existuje více než třicet značek, které se výrobou polystyrénových vaků zabývají. Vyrábějí se také sedací vaky pro kojence a batolata, které jsou moderní variantou současných dětských lehátek, oblíbené jsou také jako pelíšky pro domácí mazlíčky. Pytle se šijí do tvaru kostky, kuželu, hrušky, míče, křesla a spousty dalších organických i geometrických tvarů. Mezi nejznámější světové výrobce patří firma Fatboy, dále pak třeba Kam Pet, Wegett, Saky Paky, Bag4U, Crazy bag, El Sack, Lovesac, Sumo, Eco puf, Sitting Bull a desítky dalších. Z výčtu firem, které se výrobou pytlů zabývají je zřetelné, že jsou pytle plněné polystyrénovými kuličkami velmi oblíbené a žádané. Kvůli velké konkurenci se designéři snaží navrhovat stále nové a modernější varianty tohoto stylu nábytku. Vyrábějí se v různých tvarech, velikostech, barevných a materiálových provedeních a jsou stále oblíbená pro variabilitu poloh a pro přizpůsobení se lidskému tělu. Často používaným materiálem je kůže a koženka, dále

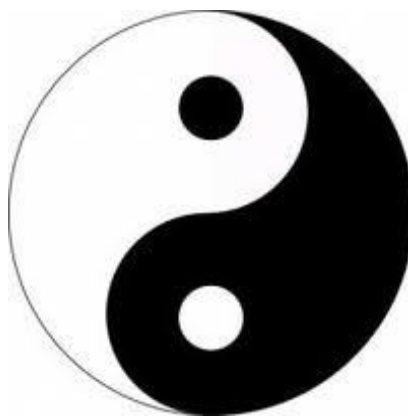

pak tkaniny, které se používají v jednobarevných i vzorovaných provedeních, plyš, nylon, manžestr, riflovina, ecokůže i semiš. Používají se také textilní materiály s vodopudivým a olejopudivým nátěrem, které jsou omyvatelné a díky kterým můžeme křesla snadno udržovat čistá. Některé vaky mají i vnitřní obal, který je jistou výhodou při protržení nebo proříznutí vnějšího potahu. Další výhodou vnitřní vložky s polystyrénovou výplní je, že se dá vnější potah vyprat. Pro snadné odsypávání a přisypávání kuliček dle libosti jsou pytle opatřeny suchým nebo klasickým zipem.

3.2 Žena a muž

Dvě různé bytosti, dva různé světy, dva úhly pohledu, přesto však jedno tělo, jedna duše. Z mého pohledu, přirovnání ke vztahu mezi ženou a mužem. Na tyto vztahy, se ale můžeme dívat z mnoha úhlu pohledu, každý bude jiný a jiným způsobem osobitý, vždy ale vychází z určité harmonie duše, těla, života a vztahu dvou osob nebo předmětů. Když rozebereme ženu a muže z pohledu náboženství, bude to asi takto. Na počátku byla na světě jen jedna bytost Adam, ale byl na světě sám a tak Bůh jeho tělo rozdělil a vznikla žena. Znamená to, že muž a žena jsou dvě samostatné části jednoho celku, představují tak určité harmonické spojení dvou duší.

Z pohledu východní filosofie můžeme vztahy mezi ženou a mužem přirovnat ke konceptu Jin- Jang. Podle této filosofie jsou to dvě navzájem opačné a doplňující se síly. Tak jako má vše svůj rub má i líc, vše má svůj opak, ne však absolutní. Každá ze sil obsahuje základ té druhé, protože nic není jen čisté jin nebo jen čisté jang. Jedno nemůže existovat bez druhého, jinými slovy jsou to protiklady, které tvoří rovnováhu celku a vzájemně se ovlivňují. Tuto rovnováhu a harmonii vyjadřuje symbol Jin-jang (viz obr.3), kterým je práce inspirována. Tento symbol, si můžeme vyložit jako určitou harmonii, rovnováhu, klid, vyváženost nebo propojení. Všechny tyto aspekty určitým způsobem ovlivňují pocit porozumění a pohody. Snahou bylo, přenést tyto aspekty do praxe a vytvořit interiérový sedací objekt. Základní linií je středový polštář, který pojí oba objekty. Každý z nás, má v sobě určitý poměr ženského i mužského elementu. Muži jsou naprosto jiní než ženy a také vše chápou a chtějí jinak, po svém, některé věci jsou pro ně důležité a některé ne.

Obrázek 3- symbol Jin-Jang

3.2.1 Harmonie

Pod pojmem harmonie je možné si představit vyváženost, klid, souznění, soulad nebo souzvuk. Všechna tyto slova jsou úzce spojená s hudbou, ale je možné si je vyložit i jinak. Převést je do pohledu vztahů. Chceme-li si udržet harmonii vztahu, patří mezi tyto pojmy i volnost. Můžeme někoho milovat, ale to neznamená, že musíme lpět na člověku samotném a být nepřetržitě v jeho blízkosti. Důležitá je volnost, která dává prostor a svobodu. Volnost můžeme chápat jako variabilitu, která přináší možnosti volby. Proto, může být i výhodou možnost variability objektu. Je tak možné křesla připevnit zády k sobě, vznikne tím každému soukromý prostor, ale nablízku partnera. Při otočení čelem k sobě vznikne jeden velký prostor pro oba, kdy je pak možné nechat si dámské křeslo jako podpěru nohou.

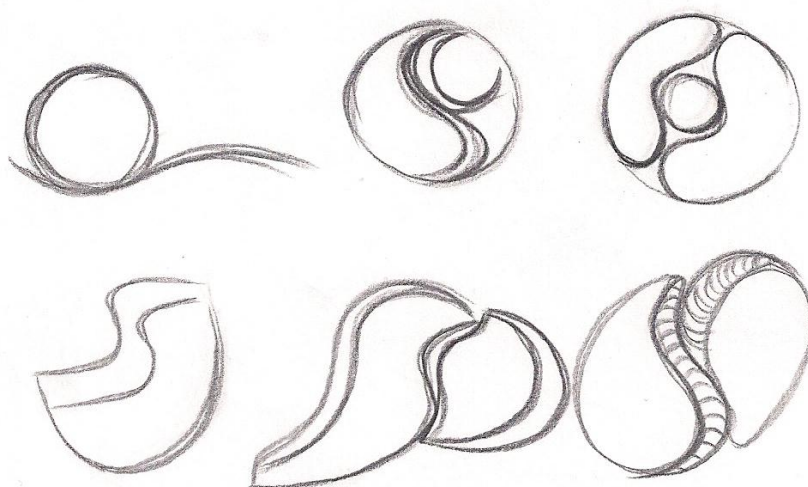
Harmonie můžeme dosáhnout i zájmem o samu sebe. V dnešní době lidé žijí život velmi rychle a nemají často ani čas pro sebe. Harmonií člověka se zabývá čínské učení feng shui, které je úzce spjaté se symbolem jin-jang. V překladu znamená toto učení Vítr a Voda a využívá principy vzájemného proudění energií. Energie jsou všude kolem nás, avšak záleží na nás jak je přijímáme. Energii můžeme získávat i z prostředí, které si samy vytvoříme a kterým se obklopujeme. Správně přijímaná energie nám dodává fyzickou i psychickou sílu. Feng shui nám pomáhá vrátit se ke své přirozenosti a dojít tak k harmonii života.

4 Výtvarný vývoj sedáků

4.1 Tvar sedáků

Při hledání tvaru bylo přihlíženo k symbolu vycházejícího z učení čínské filozofie jin-jang. Inspirace vychází ze středové linie, která prochází celým objektem a dělí ho v půli, na rovnoměrný a vyvážený tvar. Je ornamentem, který vyzařuje pocit blízkosti a harmonie. Jsou to tvary, které se objímají, a každý z nich má něco z toho druhého, ale sám o sobě je každý jedinečný. Oba tyto tvary vychází z jednoho základního kruhu, rozděleného středovou linií na dvě části. Vybrané skicy, jsou uvedené na obrázku pod textem (obr.4). Podle těchto kritérií, bylo vytvořeno několik pomocných modelů. Nejprve byly modely vyrobeny z plastelíny, ale pro lepší uchování tvaru později z moduritu. Vypracování těchto modelů, bylo užitečné pro vytvoření vhodných do sebe pasujících tvarů dvěma způsoby. Použitím při konzultacích, bylo díky nim snadné nastínit skutečnou představu o výrobku. Podle modelů, byl po konzultacích zvolen finální tvar sedacího objektu. S modely se pracovalo i digitálně pomocí fotografií převedených do programu Adobe Photoshop, ve kterém se experimentovalo s vhodnou barevností a řešilo se barevné rozložení.

Dalším z kritérií pro vhodný tvar, byly proporce lidského těla. Muž je svou postavou od přírody mohutnější než žena, má široká ramena a často se rád při sezení rozvaluje, proto byly zvoleny rozměry větší. Křeslo pro ženu, která je drobnější než muž, je menší a křeslo pro muže je širší v opěradle a celkově větší. Tvar je navrhnutý tak, aby se mohly dát křesla zády i čelem k sobě a vytvořit tak větší prostor pro dva nebo naopak soukromý prostor pro každého zvlášť.

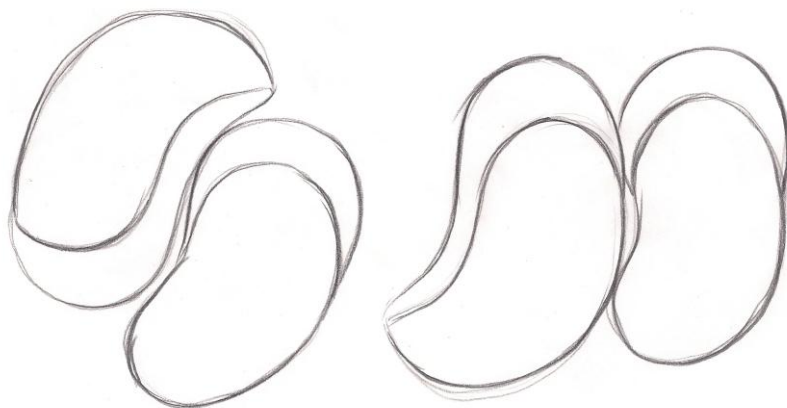
Obrázek 4-Skicování

4.2 Vzhled

Z ptáčího pohledu připomínají křesla tvarem fazole (obr.5). Tento tvar, byl zvolen po experimentování s organickými tvary, nabízejících se z linie symbolu jin-jang, vymodelovaných z plastelíny a moduritu. Předpokladem pro vhodný tvar bylo harmonické spojení dvou tvarů, které do sebe pasují dvěma způsoby tak, aby byla možnost sedět zády nebo čelem k sobě.

Jedním z důležitých faktorů vzhledu je barva, která může ovlivňovat emoce, náladu i podvědomí. Barvy byly voleny v odstínu šedé a béžové tak, aby byla vhodná do různorodých interiérů a nebyla příliš výrazná a vtíravá svou barevností, má působit spíše neutrálně. Šedá barva působí konzervativně, neutrálně a nevzbuzuje žádné emoce. Je vhodné ji kombinovat se sytými tóny, neboť je utlumí a stáhne jejich ostrost na snesitelnou míru. V kombinaci se světle béžovou působí příjemně, vyrovnaně a čistě.

Jedním z nejvýraznějších prvků sedáků, jsou polštářová opěradla. U dámského křesla, je opěra tvořena polštářem, který je vsítý do boků a vrchního dílu. Délka křesla je 130cm. Pánské křeslo, má opěru vedenou po celé délce jedné strany v pokračování boků a délka křesla je 165cm. Součástí křesel, jsou vsítá očka do bočních dílů, kterými jsou provlečeny galanterní vsuvky. Tyto vsuvky slouží pro zachycení kapes, které jsou vybavené karabinou pro přichycení. Kapsičky jsou určené na různé předměty jako je třeba knížka, kapesníčky, časopis, ovladač nebo i plechovka piva, zkrátka pro cokoliv co ještě prohloubí pohodlí. Slouží namísto odkládacího stolečku. Vsuvky slouží také k připevnění popruhů pro připoutání křesel k sobě, aby se tak zabránilo nechtěnému odsunutí. Popruhy jsou celkem čtyři, v délce dvakrát 70cm, 60cm a 50cm. Výhodou použití vsuvek je, že jsou jak užitečné tak i vizuálně příjemné.

Obrázek 5-Finální tvar

4.3 Komponenty pro spojení

Aby se zabránilo nechtěného posunutí křesel od sebe, bylo důležité navrhnout vhodný a účelný způsob spojení. Ke spojení sedáků se nabízelo hned několik možných variant. Jednou z prvních možností byl suchý zip, který se běžně k výrobě pytlů používá. Na křeslech by byly našité dvojité pásky o šířce 5cm a délce 7cm, které by měly uvnitř všité pěticentimetrové čtverečky suchého zipu a mohly by se vzájemně propojovat přídatnými prvky stejného principu. Problémem však bylo sehnat vhodnou barevnost suchého zipu. Na českém trhu se nabízí suché zipy různých šířek, ale ve velmi omezené barevnosti. Jsou to bílá a černá, které se dají sehnat ve všech nabízených šířkách od 1.5cm až po 5cm, dále jsou k sehnání syté barevné odstíny - žlutá, zelená, modrá, červená a hnědá, které však nebyly barevně vhodné k této práci.

Dalším možným řešením spojení se nabízela varianta knoflíků. Knoflíky se dají koupit v různých velikostech, barevných i materiálových provedeních a tvarech. Vyrobené mohou být ze dřeva, umělé hmoty, hlíny, perleti, moduritu nebo kovových materiálů. K naší potřebě by byly vhodné knoflíky o velikosti 3-5cm, aby na objektech nezanikaly. Sloužily by, k sepnutí křesel i k jeho ozdobě. Na místech vhodných ke spojení křesel, by na jednom byly našité knoflíky a na druhém křesle očka z kulaté gumky. Ale ani tato varianta, nebyla nejvhodnějším způsobem sepnutí.

Dalším nápadem, byly kovové komponenty a karabiny používané převážně na kabelky a tašky. Na trhu je k sehnání velké množství tvarů, materiálů, barev a zapínacích řešení karabin. K sehnání jsou šroubovací, zapínací i karabiny sloužící jen na zaháknutí. Konečnou variantou se staly niklové vsuvky a karabinky, které jsou lehké a jednoduché k manipulaci. Vsuvky zároveň slouží jako dekorační doplněk sedáků. Jsou obdélníkového tvaru s vnitřní šířkou 3,5cm. Karabiny jsou použité ve dvou velikostech. Menší velikost, měří 4cm a je určena pro připnutí kapsiček. Vetší karabiny, měří 7cm a jsou určené do popruhů, ke spojení křesel. Kvůli zvolení karabin se křesla doplnila o možnost připnutí kapes a získala tím na komfortu.

Dalším spojovacím materiálem jsou klasické zipy. Bylo rozhodnuto, o použití zipů do spodních krajů dolního dílu a opěrového polštáře. Se všitým zipem bude snadnější manipulace při stěhování. Po vytáhnutí kuličkové výplně, můžeme potah snadno vyprat, a při náhodném proříznutí nebo poškození obalu ho můžeme lehce opravit. Zip se všije do šedé spodní části křesla, bylo by tak vhodné použít zip šedý. Zipy se vyrábějí v různých délkách a barevnostech. Existují tzv. nekonečné zipy, ale k sehnání jsou pouze v černé a bílé barvě. Další variantou jsou tzv. zipy stanové, které jsou oboustranné, ale jejich koupě je možná v černé a béžové barvě. V běžných galanterních prodejnách, dostanete koupit zipy v nejdelším rozměru 110cm, bude to

ale v omezené barevnosti. Zipy do délky 80cm, dostanete koupit v provedení z umělé hmoty, kovové i kostěné ve všech možných barvách a odstínech, ale pro tento účel jsou délkou nevhodné. Původně, bylo záměrem použít zipy v šedé barvě, ale nakonec se použily zipy v černé barvy, protože byly jediné dostupné v potřebné délce. Možností byl ještě nákup bílé nebo béžové barvy, které byly zavrhnuty.

5 Materiál

5.1 Potahová textilie

Sedací pytle s polystyrénovou výplní, jsou k dostání v různých materiálových provedeních a designech, kterými se zabývá velké množství firem u nás i ve světě. Používají se nejrůznější vzorované, potištěné, vyšíváné i jednobarevné tkaniny z bavlny, polyesteru, nylonu, často se používá kůže, syntetická useň, plyš, semiš nebo koženka.

Při volbě potahu byla představa o materiálu, který bude z rubní strany pogumovaný, z líce omyvatelný a hlavně měkký a příjemný pro lidskou pokožku. Omyvatelnost použitého materiálu, byla důležitá kvůli zašpinění spodního dílu křesla, v důsledku neustálého kontaktu s podlahou ať už v interiéru nebo exteriéru.

Tyto požadavky splnila firma Hedva z Moravské Třebové, kde byl zakoupen finální textilní materiál, pro výrobu křesel. Firma Hedva nabízí široký sortiment tkanin pro technické účely. Jsou to například tkaniny určené pro výrobu speciálních ochranných oděvů, pro výrobu operačních plášťů, potahů na zahradní nábytek, tkaniny pro výrobu stínících slunečníků, stanů. Dále tkaniny z vysoce pevných materiálů na výrobu speciálních batohů, ale i dekorační a potahové látky z nehořlavých materiálů.

Byl vybrán textilní materiál ze sortimentu dekoračních tkanin, materiálovým složením 100% polyester se zátěrem pro vysokou pevnost. Tyto tkaniny jsou upraveny z rubní strany fluokarbonovým zátěrem, díky kterému je materiál vodopudivý a olejopudivý. Tkaniny se vyznačují ideálními užitnými vlastnostmi, mezi které patří nemačkovost, nízkoteplotní praní a snadná údržba. Křesla jsou určena do interiéru, ale díky nepropustnosti a omyvatelnosti mohou být umístěna i v exteriéru. V tomto případě je nutné, myslet na pevnou a suchou podložku. Tento materiál je, absolutně zdravotně nezávadný a antialergický, vyhovující normám ČSN, příjemný pro lidskou pokožku a vhodný i pro děti. Používá se pro výrobu dětských kočárků, batohů, nábytkových tkanin, dekoračních předmětů, závěsů apod. Tento textilní materiál, je vhodné prošít dvojí na jedno jehlovém stroji, aby nedošlo k popraskání švů, nepáče se a proto není nutné ho začišťovat na třínitném obnitkovacím stroji. Práce s tímto textilním materiálem, je trochu náročnější kvůli její pevnosti a tloušťce daného textilního materiálu a proto je k prošívání vhodné použít průmyslový stroj určený na šití kůže, z důvodu prošívání více vrstev, které běžný průmyslový jedno jehlový stroj neprošíje. Šicím materiálem je 100% polyesterová nit určená k šití pevných materiálů na výrobu horkovzdušných balónů, batohů a sportovních potřeb.

5.2 Výstuhová textilie

Předpokladem vhodné podšívky pro výplň z polystyrénových kuliček, byl textilní materiál s částečnou pružností a pevností, který ale nebude bránit pohybu a přesýpání polystyrénových kuliček. Byl vybrán podšívkový materiál se složením 100% polyester v keprové vazbě, který byl zakoupen u firmy Hedva Moravská Třebová. Hedva nabízí mimo jiné i široký sortiment podšívkových tkanin. Jsou to třeba hladké barvené podšívkoviny, žakárské podšívkoviny, rukávkové, kapsevé i syntetické podšívky určené především pro sportovní ošacení. Tyto podšívky jsou u nich k dodání ve vazbách keprových, atlasových, plátňových a žakárových.

Podšívkový pytel je sešitý napevno, na obnitkovacím třínitném stroji a proto jej při dosypávání polystyrénových kuliček je potřebné rozstříhnout ve švu a dosypat. Výhodou této podšívky, je neparalelnost a pevnost díky čemu je nepravděpodobné že se vlivem tlaku rozpáře.

5.3 Vnitřní výplň

Pro pohodlné provedení sedacího objektu je důležitý nejen povrchový materiál, ale také vnitřní výplň. Z tohoto důvodu, byla zvolena výplň polystyrénovými kuličkami, které byly objeveny již v 60. letech 20. století, italskými designéry Pierrem Gatti, Frankem Theodorem a Cesarem Paolinim. Už tehdy, byla křesla plněná polystyrenem oblíbená pro svoji pohodlnost a přizpůsobení se tělu. Jejich využití je široké i dnes a to zejména z důvodu mnoha pozitivních vlastností. Polystyrénové kuličky jsou zdravotně nezávadné a vhodné i pro děti a alergiky. Velmi dobrou vlastností je tepelná izolace, kuličky odvádí zimu od podlahy. Není na škodu, dát polystyrénovou výplň do vnitřního obalu, je to vhodné hned z několika důvodů. Jedním z nich, je praní horního potahu a dalším důvodem je možné proříznutí nebo protrhnutí horního potahu a v tomto případě by se náplň mohla vysypat. Kuličky se vyrábějí z expandovaného a tvrzeného polystyrenu jehož hustota se na trhu pohybuje mezi 10-20 gramy na jeden litr. Při výběru vhodné hustoty polystyrénových kuliček se můžeme řídit pravidlem, čím hustší tím lepší. Vlivem používání se totiž kuličky z polystyrenu slehávají a tím zmenšují svůj objem a může tak po nějaké době dojít už k nepohodlnému sezení. Kuličky se dají na trhu sehnat hned v různých cenových relacích, cena se také často řídí množstvím odebíraného zboží. Kuličky by také měla splňovat určitá kritéria pro styk s pokožkou a kvůli umístění v domácnosti i požární ochrany.

Polystyrénové kuličky použité k této bakalářské práci byly objednány přes internet, na adrese www.polystyrenovekulicky.cz, od firmy, která se jejich výrobou zabývá a dodává je ve dvou velikostech. Jednou je EPS 100 u které se pohybují ve velikosti 1-3mm s hmotností 20g na jeden litr a druhé EPS 70 se pohybují ve velikosti 3-5mm o hmotnosti 16g na jeden litr. K této práci byly použity polystyrénové kuličky EPS 100 které jsou nejjemnějšími na trhu, a jsou tak nejodolnější vůči kompresi polystyrénových kuliček. Komprese je nevyhnutelné opotřebení nebo-li sesednutí které se řeší doplněním polystyrénových kuliček.

5.4 Niklové doplňky

Ke spojení sedáků, které zabrání posunutí od sebe, byly zvoleny niklové vsuvky a dvě velikosti karabinek k přichycení (viz obr.6). Vsuvky slouží k zachycení karabiny i k dekoraci zároveň, pokrývají zadní části sedáků a jsou navlečeny do oček ušitých z potahového materiálu a všitých do něj. Očka jsou všitá mezi boční díly v řadách. U dámského křesla je to celkem šest řad, po čtyřech očkách a u křesla pánského ve čtyřech řadách, po čtyřech očkách. Vsuvky jsou široké 4,5cm na 2cm zvenku a 3,5cm uvnitř, drát je široký 5mm a je poniklovaný. Menší karabinky jsou velké 4cm, jsou poniklované a slouží na odložení předmětů, které si přeje mít uživatel sedáku po ruce, jako třeba knihu, časopis, brýle, kapesníčky, ovladač atd.

Obrázek 6-niklová vsuvka a karabina

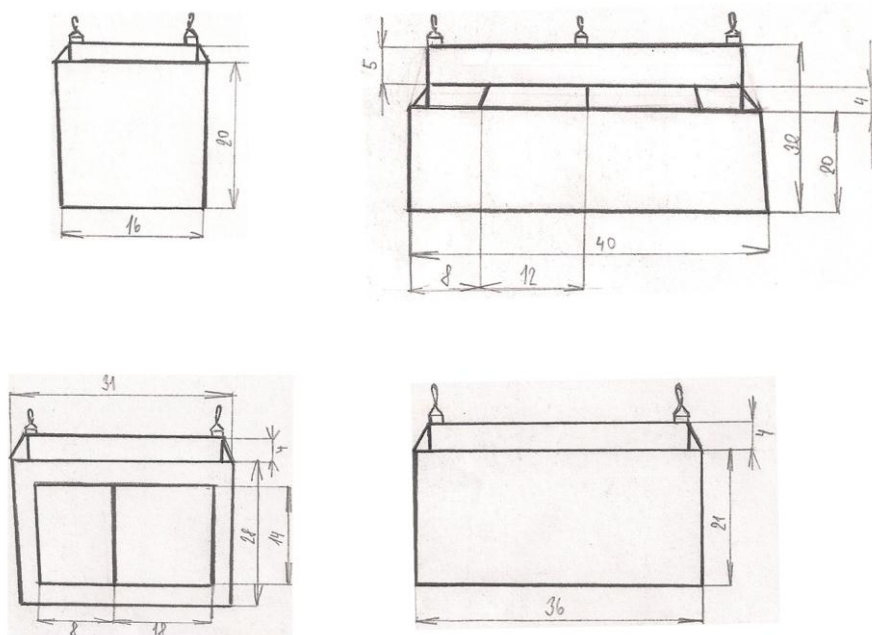
Větší karabiny měří 7cm a jsou určené do popruhů, které budou sloužit k připevnění křesel k sobě, aby se zabránilo jejich posouvání od sebe. Popruhy je možné použít dvojím způsobem, jeden z nich je spojení křížem křesla ke křeslu a druhým způsobem je z něj vytvořit poutko, které se může hodit pro přesunutí sedáku. Při samostatném působení křesla je možné jej úplně odepnout.

6 Realizace interiérových relaxačních objektů

6.1 Konstrukční řešení

Dle daných návrhů a rozměrů byly vytvořeny stříhové díly organických tvarů. Rozměry byly navrženy podle lidské postavy, kde u pánského křesla hrála velkou roli šířka v ramenu. Stříhové díly, byly částečně rýsovány dle určených rozměrů křesel a částečně dokreslovány volnou rukou z důvodu oblých tvarů. Celkem bylo vytvořeno třicet stříhových dílů, různých tvarů a rozměrů. Obě křesla jsou šitá na jedno jehlovém průmyslovém stroji pro šití kůže. Steh je šitý dvojitě, aby se tak zabránilo případnému popraskání a následného páření křesla, na více namáhaných místech je šitý ve třech řadách. Na místech, kde se setkávají maximálně tři vrstvy jsou kraje začištěné na třínitném obnitkovacím stroji. Použitým šicím materiálem je 100% polyester, určený na šití pevných materiálů a výrobků z nich, pro které je důležitá pevnost ve švech.

Stříhové díly pro kapsy, vychází převážně z geometrických tvarů. Každá z kapes má jiný tvar, provedení i rozměry (viz obr.7)

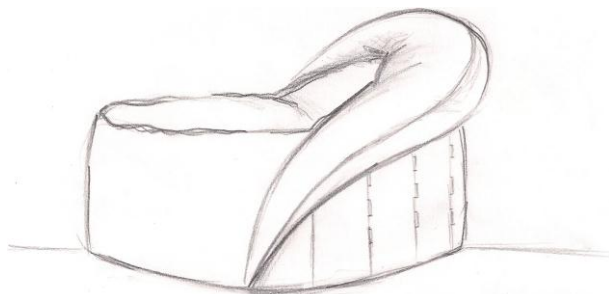

Obrázek 7 - technické nákresy kapes

Každá z kapes má všechny vrstvy dvojitě, aby se zajistila pevnost kapes a nedošlo tak k jejich kroucení a dalším důvodem je aby nedošlo k jejich protržení vahou ukládaných předmětů. Na třech kapsách, jsou k připnutí ke vsuvkám dvě karabiny a kapsa určená na plechovky je opatřena třemi karabinami.

6.1.1 Dámské křeslo

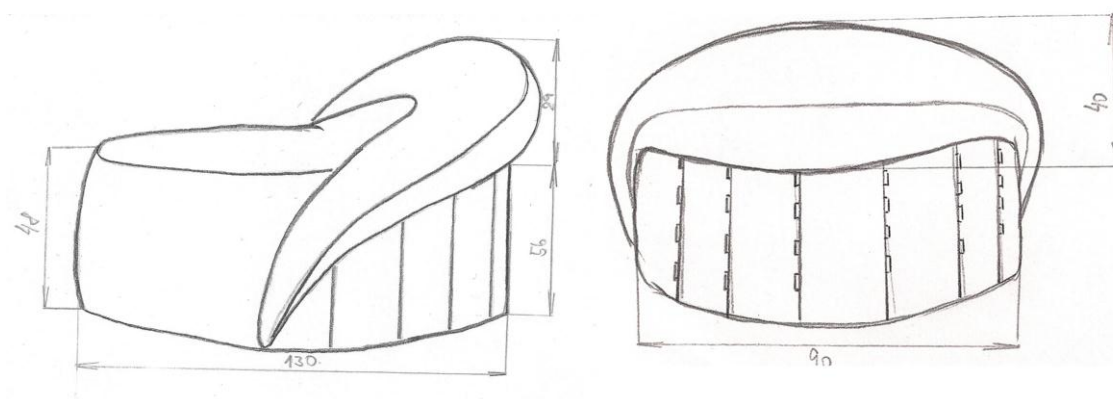
Dámské křeslo, je vytvořeno z několika stříhových dílů, které jsou tvarově odlišné. Hlavní částí je opěrný polštář, složený ze dvou dílů všitých do vrchního dílu lehací části (viz obr.8), který je rozdělen na dva stříhové díly.

Obrázek 8-dámské křeslo z boku

Všitím mezi tyto dva díly se polštář překlopí do zadního dílu lehací části a je tak dobře využitelný k podpěře hlavy. Do tohoto opěrného polštáře, je vložený další polštář ušitý z podšívkového textilního materiálu, vyplněný polystyrénovými kuličkami, je tak součástí potahu. Z tohoto důvodu se potah nedá prát v pračce. Je možné ho vyčistit pouze manuálně, což může být určitou nevýhodou. Tento problém byl vyřešen u pánského křesla všitím zipu, díky kterému se dá opěrný polštář z potahu vytáhnout a potah vyprat.

Výška křesla měří v nejvyšším bodě zadní části 55cm. Směrem dolů má mírný sklon a v nejnižším bodu přední části tak měří 45cm (viz obr.9).

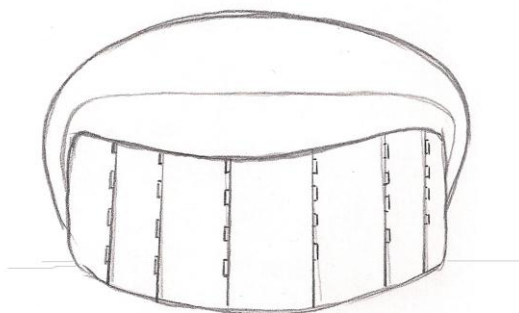

Obrázek 9 – technický náčrtek dámského křesla

Zadní část sedáku je rozdělená na devět dílů, mezi které jsou v řadách pod sebou, ve vzdálenosti 7cm, všitá očka z potahového materiálu, o průměru 3,5cm na 1,5cm. V očkách jsou nepravidelně navlečeny niklové vsuvky. V zadním díle dámského křesla je všito celkem 24 oček. (viz obr.10).

Přední díl křesla je složen ze tří dílů, po levé straně je umístěna výšivka, v bocích středového dílu jsou umístěna celkem čtyři očka se vsuvkami, z každé strany dvě, jsou určeny k připevnění popruhů ke spojení sedáků.

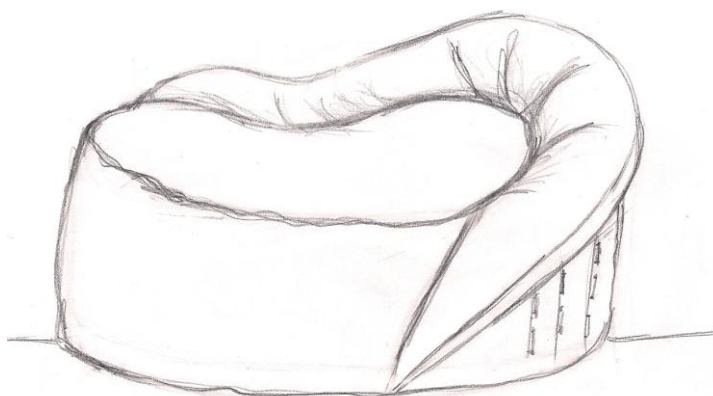
V dolním díle jsou všité dva zipy o celkovém rozměru 295cm. Jsou kryté vrchním dílem a nejsou tak na první pohled vidět. Slouží k částečnému odepnutí spodního dílu a je možné tak vytáhnout vnitřní polštář s kuličkovou výplní, při čemž je možné kuličky doplnit nebo odebrat podle potřeby. Tento vnitřní polštář je sešitý ze čtyř dílů podšívkového materiálu na třínitném obnitkovacím stroji spodem krycím s ořezem.

Obrázek 10-dámské křeslo zezadu

6.1.2 Pánské křeslo

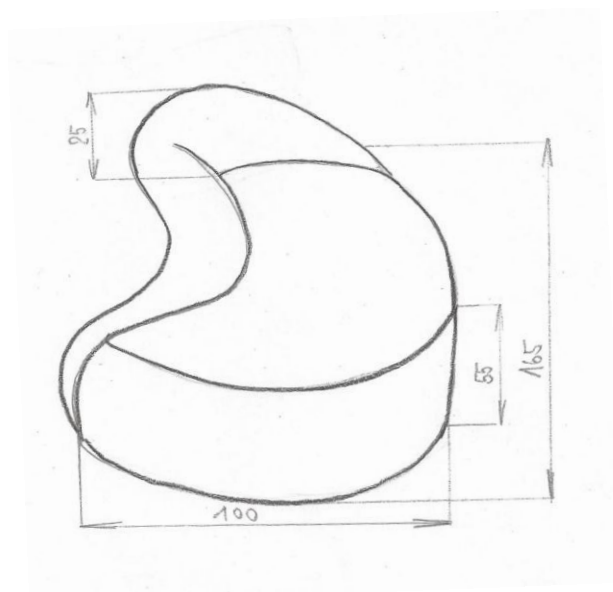
Pánské křeslo je sešité ze třinácti dílů, které jsou tvarově odlišné podobně jako u dámského křesla. Skládá se z opěrného polštáře, který lemuje celý pravý bok, střed a část levého boku. Je všitý mezi dvě části horního dílu v pokračování boků (viz obr.11).

Obrázek 11-pánské křeslo

Uvnitř potahu je polštář stejného tvaru z podšívkoviny, který je sešitý ze dvou dílů a naplněný polystyrénovými kuličkami. Je možné ho z potahu vytáhnout, díky zipu, který je všitý do zadní části polštáře na potahu. Zip je krytý horním dílem a není tedy

vidět, měří 85cm. Výška sedací části křesla, měří v nejvyšším bodě 60cm a směrem do přední části má mírný sklon, měří zde 55cm (viz obr.12)

Obrázek 12- technický náčrtek pánského křesla

Zadní díl sedáku je sešitý z pěti dílů, mezi které je všito 20 oček na niklové vsuvky. Přední část sedáku, je složena ze tří dílů. Po levé straně předního dílu, je umístěna výšivka. Do boků středového dílu jsou všity čtyři očka, z každé strany dvě pro zachycení popruhů s karabinou, podobně jako u dámského křesla. Ve spodní části sedáku, jsou všité dva zipy o celkové délce 330cm, které jsou kryté po celé délce vrchním dílem. Díky částečnému rozeptutí je možné vytáhnout polštář s kuličkovou výplní a celý potah vyprat na 40 °C v pračce.

6.2 Aplikace výšivky

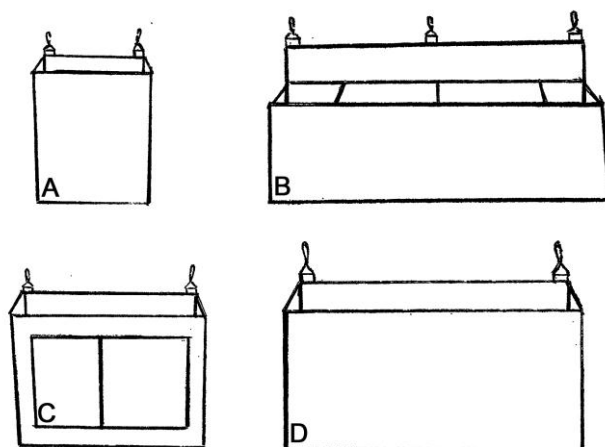
Výšivka je umístěna na levé straně, u obou křesel stejně. Je vyšitá v rozměrech 9 na 12cm šedou vyšivací nití složením 100% viskóza, podobného odstínu jako je potahový materiál. Diagram je složen z písmen L a M, které jsou iniciálou autorky. Vzor byl vytvořen v programu Corel Draw 12 a poté převeden přes USB flash do programu Tajima vyšivacího stroje.

Vyšivací stroj je značky Tajima TEIT II.C series, který vyšívá vázaným stehem. Je určený pro malosériovou a kusovou výrobu. Rozměry výšivky jsou omezeny podle použité velikosti rámu. Lze na něm vyšívat, pomocí speciálních rámců a nástavců, kšiltovky, čepice a různé části oděvu jako jsou trička, mikiny ale i větší plochy jako jsou prostírání, ubrusy apod. Při použití slabšího nebo pružného materiálu, je vhodné pro zvýšení kvality vyšívání textilní materiál vystužit vhodným podkladovým materiálem.

Může jím být lepidivý či nelepidivý vlizelín, nebo jiný výstužný textilní materiál. Stroj je mimo jiné vybaven optickým senzorem přetrhu nitě, automatickým odstřihem nitě, kontrolou výpadku napájení, automatickým opakováním vzoru a pamětí, kterou využijeme při opakovaném vyšívání stejného vzoru. Na stroji můžeme nastavit vyšívání několika typů stehů, je to např. klasický vázaný steh, řetízkový steh nebo tamburovaný steh.

6.3 Realizace přídatných kapes

Byly ušité čtyři přídatné kapsy (obr.13), které se dají libovolně připínat a odepínat pomocí karabin. Kapsa označená na obrázku 8 písmenem A je o rozměrech 16x20cm. Svou velikostí je vhodná pro drobnější předměty jako je ovladač, telefon, nebo může sloužit jako kapsa na uschování popruhů ke spojení křesel. Dá se připnout k vsuvkám na křeslech dvěma karabinami.

Obrázek 13- přídatné kapsy

Druhá kapsa označená písmenem B je svými rozměry největší z kapes a je určena výhradně pro pánské křeslo a to z důvodu kapes na pivo. Hlavní obdélník, ze kterých se kapsa skládá, měří 40x20cm a přední kapsa vytvořená dle rozměrů plechovek piva měří 40x15cm. Kapsa obsahuje prostor až pro čtyři plechovky. Jsou na ní umístěné tři karabinky na přichycení vsuvek.

Třetí kapsa je označená písmenem C. Rozměry hlavní kapsy jsou 31x28cm, a rozměry nakládané kapsy jsou 8x14cm a 18x14cm. Tato kapsička je svými rozměry vhodná na odložení časopisu, knihy a dalších drobných předmětů.

Čtvrtá kapsa je označená písmenem D a její rozměry jsou 36x21cm. Má pouze jednu hlavní kapsu s proto je svými rozměry hlavní kapsy největší z ušitých. Je tak možné do ní odložit větší předměty.

Kapsy jsou určené k odkládání všemožných věcí, které ještě prohlubují pocit pohody. Jsou šité dvojité ze stejného textilního materiálu jako svrchní potah křesel a je proto možné je čistit manuálně nebo prát v pračce na 40°C.

..

7 Závěr

Při tvorbě sedáků jsem se snažila vytvořit dvě pohodlná křesla, která budou odpovídat požadavkům ženy a muže a budou jim sloužit pro chvíle odpočinku a relaxace ve vzájemné blízkosti. Snažila jsem se také, aby křesla byla funkční a pro ještě větší komfort, jsem k nim navrhla kapsy na předměty, které chceme mít při odpočinku po ruce.

Myslím si, že křesla splňují dané požadavky na pohodlí a díky své zemité barevnosti jsou vhodná do různorodých interiérů. Použitím syké polystyrenové náplně je možná variabilita sedavých či lehavých poloh, díky kterým si každý uživatel při odpočinku přijde na své.

Dál by se dalo s křesly experimentovat barevnými variacemi a také materiály podle přání uživatele, protože každý z nás se obklopuje doma ve svém domácím prostředí věcmi, které ho z estetického i praktického účelu uspokojují. Při tvorbě těchto křesel, jsem se řídila podle svého úhlu pohledu a je mi proto barevnost příjemná a vyhovuje mému vkusu.

8 Seznam citací

- [1] Hauffe, T.: Design, Computer Press 2004, str.31
- [2] Hauffe, T.: Design, Computer Press 2004, str.35
- [3] Hauffe, T.: Design, Computer Press 2004, str.36
- [4] Fillovi, Ch.a P., Design 20.století, Slovart Taschen 2003, str. 4
- [5] Fillovi, Ch.a P., Design 20.století, Slovart Taschen 2003, str.15
- [6] Fillovi, Ch.a P., Design 20.století, Slovart Taschen 2003, str.140

9 Použitá literatura

- Bhasharanová, L.: Podoby moderního designu, Slovart 2007
- Bláha, J., Slavík, J.: Průvodce výtvarným uměním V., Práce 1997
- Fillovi, Ch. a P.: Design 20. století, Slovart Taschen 2003
- Ganterfuhrer-Trierová, A.: Kubismus, Slovart 2005
- Halabala, J.: Výroba nábytku tvorba a konstrukce, SNTL 1969
- Hauffe, T.: Design, Computer Press 2004
- Chvála, V., Trapková, L.: Rodinná terapie a teorie jin-jangu, Portál 2008
- Lynton, L.: Umění 19. a 20.století, Slovart Taschen 2003
- Martinová, S.: Futurismus, Slovart 2007
- Miller, J.: Nábytek, Slovart 2007

10 Přílohy

I. Seznam obrázků

- inspirační obrázky jsou čerpané z internetu, zdrojem je adresa: www.google.cz

Obrázek 2- pytel „Sacco“ 1968 od firmy Zanotta

Obrázek 3 - symbol Jin-jang

Obrázek 6 – niklová vsuvka a karabina

II. Seznam zkratk a použitých symbolů

atd. - a tak dále

apod. - a podobně

cm - centimetry

ČSN - česká technická norma

g - gram

mm - milimetry

např. - například

obr - obrázek

PVC - poli-vinyl-chlorid

tzv. - takzvaný

viz - k vidět

°C - stupeň Celsia

% - procento

III. Vzorky textilního materiálu

- Potahová textilie

- Výztuhová textilie

IV. Fotodokumentace

